

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 27-05-2009

Α. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν όλοι είπαν ότι ήταν φρέσκο είπε : «Κι όμως να ξέρετε ότι κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν τρεις μέρες . Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Επομένως φυλαχτείτε από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλλετε την αυτοπεποίθηση, η οποία είναι σε σας υπερβολική. Μην πιστέψετε ότι κανείς θα ενδιαφερθεί για την πατρίδα, εάν εσείς οι ίδιοι δεν φροντίσετε για την πατρίδα. Να θυμάστε ότι η πολιτεία κάποτε βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο και αμέσως άρχισε ο τρίτος Καρχηδονιακός πόλεμος, κατά τον οποίο η Καρχηδόνα καταστράφηκε.

Και δεν πρέπει να επικρίνεται ο προδότης της πατρίδας πιο πολύ απ' ό,τι (παρά) ο προδότης του κοινού συμφέροντος ή ο λιποτάκτης από τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Έτσι συμβαίνει να είναι αξιέπαινος αυτός ο οποίος πέφτει για την πατρίδα, επειδή αρμόζει να είναι πιο αγαπητή σε μας η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

B.1.

α. diem : die
muris : muros
opibus : opes
urbis : urbium
communis salutis : communi salute

β. quae : quod
neminem : nullius
vos ipsi : vobis ipsis
is : eas

γ. prope: propius
extremo: extero
magis : maxime
cariorem: carissimarum

B.2.

α. dixissent : dic
decerptam esse : decerptum iri
cavete : cautum
tutamini : tutandi
nolite: nolles
fit : fierent
cadat : cecidistis
esse : fuerimus

β. Ενεστ.: habeamus

Παρατ.: haberemus
Μέλ.: habituri-ae-a simus
Παρακ.: habuerimus
Υπερσ.: habuissemus

Απαρ. Ενεστ.: sumere
Απαρ. Παρακ.: sumpsisse

B.3.

α. ante diem: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου στο «decerptam esse»

decerptam esse: αντικείμενο στο ρήμα «scitote» και ειδικό απαρέμφατο.

Carthagine: απρόθετη αφαιρετική (όνομα πόλης) που δηλώνει στάση σε τόπο στο «decerptam esse»

oribus: αφαιρετική οργανική του μέσου στο «confidere»

vobis: δοτική προσωπική κτητική στο «est»

Punicum: ονοματικός ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στο «bellum»

utilitatis: ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός ως γενική αντικειμενική στο «proditor»

cariorem: κατηγορούμενο στο «patriam» από το συνδετικό «esse»

esse: υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα «decet»

β. ut (nos) eum laudare debeamus

γ. nobismet ipsis

B.4.

α. Cum omnes recentem esse dixissent : Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Κατέχει θέση επιρρηματικού προσδιορισμού του χρόνου. Εισάγεται με τον ιστορικό / διηγηματικό cum γιατί φανερώνει τη βαθύτερη σχέση κύριας και δευτερεύουσας δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους. Είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (dixissent) γιατί εξαρτάται από το ρήμα της κύριας που είναι ιστορικός χρόνος (inquit) και εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Αντικατάσταση με το σύνδεσμο ubi:

Ubi omnes recentem esse dixerunt /dixere

Qui pro re publica cadat : Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, προσδιοριστική στο is. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui και εκφέρεται με υποτακτική (λόγω έλξης από την υποτακτική laudandus sit). Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (cadat), γιατί το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού χρόνου (fit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

β. Ne opibus urbis confisi sitis

γ. Cato monet eos ut fiduciam, quae minia illis/eis sit, deponant.